

лей региональной экономической системы).

Относительно подсистемы производительных сил Донецкой области (элемент – численность населения) можно предполагать, что существуют вызовы, торможение и нейтрализация которых должна стать одной из целей экономического и социального развития на ближайшее время и более отдаленную перспективу.

СПИСОК ИСПОЛЬЗОВАННЫХ ИСТОЧНИКОВ

1. Диагностика [Электронный ресурс]. — Режим доступа: <http://ru.wikipedia.org/wiki/Диагностика>
2. Скрипник Н.Є. Рациональна реконструкція змісту терміна «діагностика» в економіці / Н.Є.Скрипник // Економіка промисловості, № 3. — 2008. — С. 114—120.
3. Андреева В.Г. Миссия диагностики в управлении предприятием / В.Г.Андреева // Вестник донецкого университета, Сер. В. Экономика и право. -2001- №2, . — С. 88—93.
4. Загорная Т.О. Экономическая диагностика как инструмент организационного развития предприятия на рынке / Т.О. Загорная // Вісник Донецького ун-ту. Екон. і право, — 2006 — Т. 2, . — С. 149—158.
5. Диагностика развития регионов: структура, границы, методы: монография / [В.Н. Василенко, П.В. Гудзь, О.А. Кратт и др.]; под науч ред. В.Н. Василенко. — Донецк: Юго-Восток, 2009. — 286 с.
6. Новоселов А.С. Теория региональных рынков: учебник / А.С. Новоселова. — Ростов-на-Дону: Феникс; Новосибирск: сибирское соглашение, 2002. — С.68.
7. Василенко В.Н. Диагностика региональной экономической системы как комплекс исследований / В.Н. Василенко // Экономика и право, — 2011 — № 1, . — С. 5 —16.

УДК 658(075.8)

ІННОВАЦІЙНО - ІНВЕСТИЦІЙНИЙ РОЗВИТОК ЯК ЕКОНОМІЧНА НЕОБХІДНІСТЬ ФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ АДАПТИВНОГО УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ

Дем'яненко Т.І.

Динамічне ринкове середовище впливає на необхідність вишукування можливостей створення й підтримка конкурентних переваг підприємств. Реалізація цих можливостей сприяє успішному протистоянню їх у конкурентній боротьбі, що постійно підсилюється, шляхом формування системи адаптивного управління.

Ключові слова: підприємство, управління, інновації, інвестиції, розвиток, адаптивне управління.

Постіндустріальний етап розвитку ринкової економіки в Україні, загострення конкуренції та прискорення бізнес-процесів кардинальним чином змінюють підходи до ведення підприємницької діяльності. В сучасних умовах нестабільності світової економіки та не згасаючої фінансово-економічної кризи підприємства з метою виживання та забезпечення стабільності розвитку вимушені прискорено адаптуватись до зовнішніх та внутрішніх змін. Сучасні економічні тенденції світового ринку, що характеризуються зміною динаміки, нестабільності й глобалізації, визначають інноваційно- інвестиційний розвиток промислових підприємств як основу росту їх економічного й стратегічного потенціалу. Підприємства, які формують стратегічні позиції на основі інноваційно- інвестиційного підходу, тобто головною метою стратегічного плану ставлять освоєння нових технологій, випуск нових товарів і послуг, мають можливість завоювати лідерські позиції на ринку, зберігати високі темпи розвитку, скорочувати рівень витрат, домогтися високих показників прибутку.

Формуючи сильні та стабільні позиції у зовнішньому середовищі, підприємства повинні во-

лодіти гнучкими інструментами швидкого реагування на трансформаційні процеси вітчизняної економіки. Широка різноманітність зовнішніх та внутрішніх впливів на діяльність підприємств вимагає розглядати реалізацію розробленої стратегії як процес її перманентної адаптації до безупинних змін умов функціонування підприємства.

В умовах обмеженості фінансових, енергетичних та інших ресурсів, нестабільності розвитку економіки питання адаптивного управління підприємством на основі найбільш повного використання внутрішніх резервів є пріоритетними, тому, що науково-технічна підготовка виробництва створює можливість використання резервів не тільки на стадіях підготовки та й на виробництво процесу. Тому інноваційно - інвестиційний розвиток доцільно розглядати як економічну необхідність формування системи адаптивного управління підприємством [8,12].

Економічна стабільність і конкурентоспроможність є стратегічною метою адаптивного управління підприємством. На сучасному етапі розвитку економічної науки недостатньо розробленими залишаються питання стосовно методів адаптивного регулювання параметрів управлінської діяльності; способи обліку, оцінки об'єктів зовнішнього й внутрішнього середовищ підприємства; форм й методів взаємодії підприємства із зовнішнім середовищем; підходів до постановки цілей і формуванню раціональних управлінських рішень.

Інтенсивний розвиток нових організаційно-виробничих структур доводить, що цей процес викликаний перш за все пошуком нових, адаптаційних до нинішнього економічного часу та до змін у сфері виробництва і попиту, механізмів. Цей процес відбиває глибокі зрушення в сучасних виробничих відносинах.

Проблемам інноваційно - інвестиційний розвитку підприємства присвячені роботи багатьох закордонних і вітчизняних вчених, значний внесок внесли Г. Л. Азоев [1], Г.В. Бушмелевої [8], Ю.Г. Рязанцева [12], С.Б. Холод [13] і інші.

Проблемам гнучкого адаптивного управління присвячені праці багатьох вчених: Аніщенко [2], О. Арєф'євої [3], Г. Аубакирової [4], В. Т. Бауліної [5], А. Богданова [6, 7] П. Друкера [9], В. Прохорової [10,11], і др. Незважаючи на значний обсяг робіт, які зачіпають різні аспекти управління на промислових підприємствах, цілий ряд теоретичних і практичних питань, пов'язаних з даною проблемою, залишаються дискусійними і вимагають додаткового

Метою статті є узагальнення теоретико - методичних основ формування системи адаптивного управління як економічної необхідності інноваційно-інвестиційного розвитку підприємства.

У сучасних умовах об'єктивною передумовою розвитку підприємства і підтримки його конкурентоспроможності є активізація інноваційно-інвестиційної діяльності. Забезпечення структурних перетворень і розширеного відтворення на сучасній технологічній основі, блокування старіння основних фондів вимагає регулювання наукової та інноваційно-інвестиційної діяльності на всіх рівнях: федеральному, регіональному, муніципальному і корпоративному.

Інвестиції визначають основні макроекономічні пропорції: між споживанням і накопиченням, видами економічної діяльності, виробництвом товарів і послуг, створюючи певні передумови для розширеного відтворення. Розширення інвестиційної діяльності сприяє активізації і реалізації інновацій у виробництві, що забезпечує, у свою чергу, сталий розвиток підприємств. Світова практика підтверджує, що пряма підтримка інтенсивності інноваційно-інвестиційних процесів в економіці є вирішальною умовою її структурної перебудови і стабільних темпів економічного зростання [1,13].

Для кожного підприємства основною стратегічною проблемою є вирішення завдання вибору оптимального шляху здійснення інвестиційно-інноваційної діяльності, реінжинірингу бізнес-процесів і створення адекватної вибраному шляху організаційної структури.

Як показує аналіз діяльності багатьох сучасних підприємств, найбільш важливим моментом в інвестиційно-інноваційних взаєминах на ринку в умовах ризику та невизначеності, на перший план виступає професійність керівного складу, тобто його здатність впровадити інвестиційно-інноваційні проекти в конкретні дії підприємства на ринку. Крім того, практика взаємин на ринку із застосуванням тактичного проектування і планування діяльності промислового підприємства, допомагає створювати інноваційно-інвестиційний механізм, застосувавши його в адаптивній формі

для кожної конкретної організації. Така формалізація інноваційно-інвестиційного механізму дозволяє підприємству більш точно і ефективно здійснювати свою діяльність на ринку з урахуванням його коливань і невизначеності поведінки учасників.

Таким чином, об'єктивно існує необхідність у створенні і послідовної реалізації інноваційно-інвестиційного механізму, що відповідає новим економічним і соціально-політичним реаліям, а також забезпечує великомасштабний приплив капіталу для модернізації виробництва, здатного згладжувати відсутність проектно-орієнтованих організаційних структур, нерозвиненість інформаційних комунікацій і, що особливо важливо, колосальну динаміку зовнішніх чинників (зміна законодавства, політична нестабільність і пр.) [8].

Завданням адаптивного управління є реалізація мети функціонування й розвитку промислового підприємства, на основі формування методології, організації процесу адаптивного управління, розробки теоретичних і практичних механізмів реалізації управління по стабілізації положення промислового підприємства в конкурентному середовищі, оцінки адаптивності моделі управління на основі промислових підприємств із використанням параметризації адаптивної моделі.

Головний метод розвитку систем адаптивного управління – це аналіз і узагальнення практичного досвіду підприємств, які незважаючи на конкуренцію в умовах кризи перетворюють роботу з розвитку систем керування у високоінтелектуальну працю.

Механізм взаємодії теорії й практики адаптивного управління зводиться до виміру стану промислового підприємства, технологізації різних сфер діяльності. Основну роль у реалізації адаптивного управління грає управлінське рішення. Метою адаптивного механізму реалізації стратегії є забезпечення динамічного процесу прийняття своєчасних управлінських рішень стосовно стратегічних змін відповідно до впливів зовнішнього середовища та виникаючих протиріч між зовнішнім та внутрішнім середовищами в процесі реалізації стратегії підприємства [2,4,6,7].

Побудова системи адаптивного управління підприємством відбувається на основі принципів: постійного удосконалення стратегії та процесу її реалізації (на основі концепції „кайзен”); колегіальності та ситуативності прийняття управлінських рішень; передбачення та системності аналізу ситуації до прийняття управлінських рішень; безперервності отримання даних щодо ситуативних впливів зовнішнього середовища на процес реалізації стратегії; системності комунікацій та дій персоналу в процесі реалізації стратегії; взаємоузгоджуваності стратегічних цілей підприємства та цілей персоналу; кількісного виміру стратегічних цілей; ієрархії визначення шляхів досягнення стратегічних цілей через причинно-наслідкові зв'язки; мотивації та безперервності навчання персоналу умінню забезпечити роботу адаптивного механізму реалізації стратегії; відповідності організаційної структури підприємства вимогам адаптивного механізму реалізації стратегії.

Відповідно до мети та принципів побудови системи адаптивного управління підприємством адаптивний механізм реалізації стратегії представляє собою:

з точки зору процесного підходу – послідовність наступних процесів: визначення бачення, місії, цінностей, формування корпоративної стратегії підприємства; розробка стратегічних та оперативних планів; доведення планів до виконання персоналу; проблемно-діагностичний моніторинг та системний аналіз реалізації стратегії; мотивація та безперервне навчання персоналу; діагностика спроможності потенціалу підприємства реалізувати стратегію; розробка проектного завдання на формування адаптивного механізму реалізації стратегії; експериментальне випробування адаптивного механізму реалізації стратегії на підприємстві;

точки зору системного підходу – систему, що складається з підсистем: планування показників стратегічних цілей; моніторингу; системного аналізу; мотивації; прийняття управлінських рішень стосовно стратегічних змін та безперервного навчання [3,5].

Формування адаптивного механізму відбувається шляхом взаємоузгодження стратегії підприємства зі спроможністю його потенціалу реалізувати обрану стратегію шляхом розробки економічного, організаційного, інформаційного та правового забезпечень адаптивного механізму.

Адаптивний механізм реалізації стратегії включає системи мотивації та актуалізації професійних знань та навичок персоналу. В межах загальної системи мотивації діяльності на підприємстві

розробляються додаткові заходи по стимулюванню персоналу для досягнення стратегічних цілей. З метою забезпечення адаптації персоналу до стратегічних змін в процесі реалізації стратегії запропоновано підсистему безперервного навчання персоналу та врахування парадигми цілісної компетентної особистості. Система безперервного навчання персоналу функціонує на основі принципів: першого керівника; повноти охоплення персоналу; безперервності за рахунок регулярності проведення занять; розвитку креативності персоналу підприємства.

Адаптивним механізмом передбачено саморегулювання процесу реалізації стратегії. Своєчасне внесення стратегічних змін, що забезпечує адаптацію стратегії, дає можливість керівництву здійснювати оперативне нівелювання або зменшення впливу зовнішніх і внутрішніх факторів на процес реалізації стратегії. Це, в свою чергу, потребує швидкого внесення своєчасних змін у прогнозах та стратегічних планах розвитку підприємства. Виходячи з цього, підприємство вимушене здійснювати управління у важко передбачуваних умовах, що ускладнює процес реалізації стратегії. Для подолання цієї проблеми в адаптивному механізмі передбачені відповідні комп'ютерні програми і процедури, за допомогою яких можливо прискорити процес складання нових прогнозів та планів через внесення відповідних коректив в розроблені раніше [9,10].

Впровадження здійснюється поетапно при наявності сформованої ринкової стратегії підприємства. На першому етапі проводиться діагностика спроможності потенціалу підприємства реалізувати обрану стратегію. Для цього здійснюється розрахунок та порівняння фактичного стратегічного потенціалу підприємства з потенціалом, який потребується для реалізації обраної стратегії.

На другому, третьому, четвертому та п'ятому етапах впровадження адаптивного механізму реалізації стратегії здійснюється розробка відповідно організаційного, економічного, інформаційного та правового забезпечень адаптивного механізму. Організаційне забезпечення передбачає розробку функціонально-процедурної моделі роботи персоналу та процедурно-координаційної моделі підготовки та прийняття управлінських рішень в процесі реалізації стратегії. На етапі інформаційного забезпечення готуються інструктивно-методичні матеріали для персоналу підприємства, які стосуються особливостей його роботи в процесі реалізації стратегії. В рамках правового забезпечення адаптивного механізму розробляються розпорядчі документи: наказ про запуск та організацію роботи на підприємстві з реалізації стратегії; нові положення про підрозділи підприємства; нові посадові інструкції персоналу. Шостий етап передбачає експериментальне випробування адаптивного механізму реалізації стратегії на підприємстві. Запропонована методика дозволяє забезпечити послідовну розробку та впровадження адаптивного механізму реалізації стратегії для конкретного підприємства на основі його стратегії та з урахуванням специфіки умов його функціонування [2,11].

Інноваційний розвиток підприємство закладається на стадії науково-технічної підготовки виробництва. Це робить науково-технічну підготовку виробництва визначальною стадією при формуванні конкурентних переваг підприємств. Саме на цій стадії заставляються найважливіші показники конкурентоспроможності: якість, ціна строки висновку нової продукції на ринок. Головним завданням науково-технічної підготовки виробництва є прискорення процесів створення й впровадження у виробництво нової техніки й підвищення ефективності підготовки виробництва й освоєння нових видів продукції. Конкретні шляхи рішення цих завдань реалізуються в результаті вишукування й використання внутрівиробничих резервів. Науково-технічна підготовка створює можливість впровадження інновацій, здатність безупинно адаптуватися до макро й мікро економічних змін. Однак, все це можливо тільки за рахунок адаптивного управління інноваціями. Тільки на основі адаптивного управління, можливо, забезпечити всебічний облік вимог ринку, дій конкурентів, постачальників [1].

Адаптивне управління науково-технічною підготовкою виробництва полягає в тому, щоб під час сконцентрувати зусилля фахівців на освоєння й використання досягнень науково-технічного й соціального прогресу й впровадження цих інновацій на підприємстві. Інший, не менш важливим завданням адаптивного управління, є завдання підвищення ефективності використання ресурсів підприємства на основі виявлення й використання внутрішніх резервів. Використання інновацій дозволяє реалізувати внутрішні резерви, діяти ефективніше, виходити на світові ринки й забезпе-

чувати підприємству сильні конкурентні позиції.

Інноваційний розвиток підприємства вимагає ретельного маркетингового дослідження, як самостійної стадії науково-технічної підготовки виробництва, що дозволяє підприємству адаптуватися до непередбачених змін зовнішнього середовища, забезпечуючи його конкурентоспроможність. Підприємства спрямовані на своєчасне виявлення потреби в нових і модернізованих výroбах і формуванні нових потреб у покупців. В умовах твердої конкуренції підприємства повинні вести пошук потрібних споживачеві товарів, організувати їхнє ефективне виробництво з найменшими витратами. Вона припускає відбір і встановлення черговості освоєння найбільш ефективних напрямків науково-технічного прогресу, освоєння нових більше прогресивних інноваційних наукомістких виробів, удосконалювання виробів, що випускаються, розробку й освоєння новітніх технологій, впровадження зроблених методів організації й інноваційних методів управління [4].

Під науково-технічною підготовкою виробництва розглядати комплекс взаємозалежних процесів, що включають у себе: визначальну потребу в нових видах продукції; фундаментальні й прикладні дослідження, спрямовані на розробку новітніх видів продукції й технології її виготовлення; науково-дослідні й дослідно-конструкторські розробки підприємства по доведенню нових зразків техніки й виробів і їхньої технології виробництва до стану достатнього для запуску у виробництво; конструкторську підготовку виробництву, що включає в себе розробку конструкторської документації освоєваних виробів. Під резервами розуміються невикористані і постійно виникаючі можливості зростання і вдосконалення виробництва, покращення його кінцевих результатів - збільшення випуску та реалізації продукції, зниження її собівартості, зростання прибутку.

Адаптивне управління науково-технічною підготовкою полягає в тому, що воно орієнтовано на розробку нової й модернізацію перспективної конкурентоспроможної продукції й технології. Воно створює умови для безперервного вдосконалювання організації виробництва й цілеспрямованого використання внутрішніх резервів, створюючи можливість ефективного розвитку й росту конкурентних переваг і ефективного реагування на впливи зовнішнього середовища. Процес утворення резервів безперервний, тому що пов'язаний з науково-технічним прогресом, удосконалюванням організації праці й управління.

Для прийняття оптимальних управлінських рішень по ефективному використанню ресурсів підприємства необхідна чітка класифікація резервів науково-технічної підготовки. При цьому необхідний інструментарій, що дозволяє раціонально управляти процесом інноваційного розвитку, визначати пріоритетні напрямки інноваційних проектів і програм, оцінювати їхню ефективність. Таким інструментарієм є система збалансованих показників [3, 6,7].

Адаптивне управління науково-технічною підготовкою виробництва на основі виявлення й використання внутрішніх резервів вимагає класифікації резервів. Як класифікаційна ознака доцільно розглядати джерела виникнення резервів по кожному процесі науково-технічної підготовки виробництва - наукової підготовки виробництва, організаційної підготовки. Для оцінки резервів, ефективності їхнього використання й управління необхідна система показників.

На стадії наукової підготовки виробництва на основі фундаментальних і прикладних досліджень проводять науково-дослідні роботи з доведення результатів наукових досліджень до стану придатного у виробництво нових виробів. Ці показники характеризують ступінь адаптивованості підприємства на запити ринку, результативність адаптивної системи управління науковою підготовкою виробництва. Процес розробки нової продукції вимагає значних витрат трудових, матеріальних і грошових ресурсів. Підприємство може зазнати збитків через тривалі строки розробки нових зразків, що застаріли, не зійшовши з конвеєра, тому дуже важливо використовувати резерви, що дозволяють скоротити час наукової підготовки виробництва [2].

Існують загальні властивості, що характеризують процес адаптації [2,3,10,11]:

- вихідні параметри об'єкта регулювання й характеристики факторів, що обурюють, перебувають під постійним контролем і управлінням за допомогою обладнань, що включаються додатково в склад керуючої системи;
- спостереження за поведінкою об'єкта описується деяким показником якості, що оцінює в кількісній формі характер протікання процесу управління

- відхилення показника якості за межі допуску спричиняє автоматичне настроювання параметрів регулятора або заміну алгоритму управління, результатом яких є досягнення бажаного показника якості або реалізації поставленої мети.

Залежно від мети управління процес адаптації підприємства в сучасному економічному середовищі можна умовно розділити на наступні рівні.

Перший рівень характеризується здатністю самонастроювання параметрів регулятора на основі інформації про стан об'єкта, що перебуває під дією, що обурює, зовнішнього середовища. Оцінка стану об'єкта може здійснюватися або прямим виміром необхідних параметрів, або шляхом їхньої ідентифікації. В останньому випадку на об'єкт подаються певні пробні керуючі впливи, фіксується його реакція й на підставі аналізу поведінки об'єкта дається оцінка невідомим або його параметрами, що змінилися [8].

Для другого рівня адаптації систем характерне включення до складу керуючого пристрою додаткових інформаційних коштів, що забезпечують збір і обробку даних про стан зовнішнього середовища. На підставі аналізу змін зовнішнього середовища здійснюється корекція керуючої програми робота, що дозволяє в нових умовах досягти поставленої мети. Хоча на цьому рівні адаптації корекція програмних дій допускається лише в невеликих межах, ефект від застосування таких адаптивних систем управління на практиці значний.

Описані властивості властиві в більш-менш яскраво вираженій формі всім адаптивним системам управління, що завжди є системами зі зворотним зв'язком.

ВИСНОВКИ

Сучасний промисловий процес слід розглядати як складну і нелінійну систему, траєкторія руху якого визначається усією сукупністю цивілізаційних факторів. Промисловий розвиток реалізується у формі якісних переходів, відбувається шляхом заперечення сформованих раніше структур і зв'язків, кількісних параметрів і елементів системи, у формі загострення протиріч і втраті стійкості системи. За цих умов промислова політика країни має стати основним інструментом мобілізації і концентрації ресурсних та інституціональних чинників на підвищення конкурентоспроможності національного виробництва, структурно-інноваційного оновлення промисловості та посилення її соціальної спрямованості. Найбільш суттєвою перешкодою адаптації виявилася системна інституційна проблема, яку узагальнено можна позначити як порушення цілісності підприємств, тобто взаємоузгодженості і внутрішньої збалансованості процесів виробництва і реалізації продукції, відтворення використовуваних ресурсів, а також інноваційних процесів у цих сферах. Альтернативою цілісності є фрагментарність підприємства, втрата єдності і наступності розвитку в часі, неможливість використовувати накопичений досвід і знання.

В екстремальних умовах передбачене адаптивним механізмом саморегулювання системи реалізації стратегії забезпечує, в разі потреби, швидке внесення необхідних стратегічних змін на підприємстві. Постійний моніторинг впливу кризи на процес реалізації стратегії, прийняття і впровадження управлінських рішень стосовно стратегічних змін в цих умовах забезпечують відповідну адаптацію підприємства до екстремальних умов та стабілізують його діяльність. Це дає можливість підприємству своєчасно отримувати прийнятні варіанти подальшого стратегічного розвитку в умовах кризи; скоригувати та систематизувати роботу в умовах невизначеності та непередбачуваності; розробляти альтернативні плани реалізації стратегії, використовуючи ситуаційний та антикризовий менеджмент. Своєчасне здійснення стратегічних змін, яке забезпечує реалізацію стратегії, найбільш суттєво залежить від мотивованої компетентності та адаптації працівників підприємства до обраної стратегії.

Дослідження показало, що більшість вітчизняних підприємств здійснюють реалізацію стратегії адміністративним методом без адаптації до стратегічних змін. Для здійснення процесу реалізації стратегії на підприємстві теоретично обґрунтованим слід вважати застосування системи адаптивного управління, метою якого є забезпечення своєчасного процесу прийняття управлінських рішень стосовно стратегічних змін відповідно до впливів зовнішнього середовища та виникаючих протиріч між зовнішнім та внутрішнім середовищами.

Відповідно до мети та принципів побудови адаптивний механізм реалізації стратегії представляє собою систему, що складається з бачення, місії, цінностей та підсистем планування показників стратегічних цілей, моніторингу, системного аналізу, мотивації, прийняття управлінських рішень стосовно стратегічних змін і безперервного навчання персоналу. Формування адаптивного механізму реалізації стратегії відбувається шляхом взаємоузгодження стратегії підприємства зі спроможністю його потенціалу реалізувати обрану стратегію та розробки економічного, організаційного, інформаційного та правового забезпечення механізму. В процесі реалізації стратегії відбувається постійний негативний вплив зовнішнього та внутрішнього середовищ на підприємство, кінцевим результатом якого є поява „больових точок”, що виявляються через постійний моніторинг та системний аналіз діяльності підприємства. Такі заходи забезпечують саморегулювання процесу реалізації стратегії.

Вивчення втримування розвитку адаптивного управління дозволило, опираючись на погляди вчених, визначити його як складну й багатопланову економічну категорію, сутність якої укладається в постійному поліпшенні економічних показників діяльності підприємства й підвищенні його конкурентоспроможності, обумовленому комплексом проведених заходів на інновації в сфері виробництва й управління. Адаптивне управління підприємством – така система, у якій в результаті зміни характеристики внутрішніх і зовнішніх властивостей об’єкта відбувається відповідна зміна структури й параметрів регулятора управління. Властивість адаптивності дозволяє пристосовувати модель управління до зміни реальних зовнішніх і внутрішніх характеристик об’єкта й провадити реальні ефективні керуючі впливи з одержанням приросту економічного результату.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Азоев, Г. Л. Конкурентні переваги фірми Текст. / Г. Л. Азоев, А. П. Челенков ; під ред. Л. Г. Соловйова. — М.: ВАТ «Друкарня «НОВИНИ», 2000. — 254 с.
2. Аніщенко В. Адаптивне управління розвитком регіональних соціо-еколого-економічних систем / В.О. Аніщенко // Актуал. пробл. економіки. — 2007. — № 7. — С. 112—120. — Бібліогр.: 15 назв. — укр.
3. Ареф’єва О. В. Управління економічною стійкістю підприємств [Текст]: моногр. / О. В. Ареф’єва, Д. М. Городинська — Київ : Видав. Європейського унів-ту, 2011. — 230 с.
4. Аубакирова Г. М. Адаптивный подход к управлению предприятием // [Электрон. ресурс]— http://www.rusnauka.com/DN2006/Economics/10_aubakirova.doc.htm
5. Бауліна Т. Детермінанти процесу системної трансформації та наслідки їх впровадження для української економіки / Т.В. Бауліна // Пробл. науки. — 2010. — № 1. — С. 22—28. — Бібліогр.: 8 назв. — укр.
6. Богданов А. Тектология. Всеобщая организационная наука. т. 1, М.: Экономика, 1989г., с. 164.
7. Богданов А. Тектология. Всеобщая организационная наука. т.2, М.: Экономика, 1989 г., с. 115.
8. Бушмелева Г.В. Адаптивное управление промышленным предприятием в конкурентной среде: монография / Г.В Бушмелева. — Изд-во Института экономики УрО РАН, 2008.
9. Друкер П. Посткапиталистическое общество. Новая постиндустриальная волна на Западе. Антология / П. Друкер. — М.: Academia, 1999. — 381 с.
10. Прохорова В.В. Модель адаптивного управління розвитком промислових підприємств як структурний елемент організаційно - економічного забезпечення процесу управління економічною безпекою / В.В. Прохорова, О.О. Кучеренко // Вісник екон. тран-ту і промисловості. — 2009. — № 26. — С. 133—137.
11. Прохорова В.В. Адаптивний потенціал інноваційного розвитку підприємств в контексті економіки знань / В.В. Прохорова, П. В. Свідерський // Вісник економіки транспорту і промисловості. Вип. 36. — Харків, — 2011. — С. 318—322.
12. Рязанцев, Ю.Г. Маркетинг: стратегии адаптации и стандартизации Текст. / Ю. Рязанцев // Человек и труд. 2007. — № 1. — С. 85.
13. Холод С.Б. Инвестиционный потенциал в основе реализации инновационных проектов: монография / С.Б. Холод, Е.В. Гарашук, Е.Е. Козлов, А.И. Щукин, В.Г. Коверя; под науч. ред. проф. В.А. Ткаченко. — Д.: Монолит, 2010. — 360 с.